

Asuttavuus Emäsalossa

Emäsalossa on 2023–2024 tehty analyysi saaren asuttavuudesta. Aloite analyysiin on tullut Åbo Akademilta ja Kökarilta, jotka tutkivat, millaista on asua saariyhteisössä. Hankkeen nimi on Habitability.

Me emäsalolaiset olemme osallistuneet projektiin yhteistyössä naapurisaartemme Vessön ja Pellingin kanssa tekemällä saaristamme omat analyysit. Analyysi on jaettu 45 eri osaan, joista selviää, millaista on elää saarella. Asuttavuusryhmä on työskennellyt kevästä 2023 helmikuulle 2024 saadakseen vastauksia näihin kysymyksiin. 11.10.23 järjestettiin kyläilta, johon osallistui yli 70 ihmistä. Lokakuussa toteutettiin verkkokysely, johon saatiin 330 vastausta. Lisäksi ryhmä on haastatellut paikallisia sekä kesä- että osa-aikaisia asukkaita.

Tulokset on koottu noin 170 sivuiseen raporttiin. 36 sivuinen yhteenveto on toimitettu helmikuussa 2024 Åbo Akademille ja esitelty Porvoon kaupungin päätä-

jille 19.3.2024. Saariston kehittäminen on ajankohtaista koko Euroopassa. Porvoon saaristo on osa laajempaa EU-hanketta. Vessön, Pellingin ja Emäsalon analyysit mainitaan edelläkävijöinä.

Raportti on luettavissa osoitteessa www.emsalo.fi/asuttavuus tai Emsalö FB.

Raportista todetaan yhteenvetona, että emäsalolaiset voivat hyvin. He tuntevat olonsa turvalliseksi huolimatta vilkkaasta liikenteestä ja öljynjalostamon ja suuren öljysataman läheisyydestä. Monet osa-aikaiset asukkaat halusivat, että heidän kiinteistönsä voisi luokitella vakituiseen asumiseen. Emäsalossa on kunnallinen vesi- ja viemäriverkosto, kuitupohjainen huippunopea laajakaista, kyläkauppa, kahvila, jätehuoltopalvelu jne. Etäisyyttä kouluihin ja terveyspalveluihin ei koeta hankalana, koska Emäsalosta on siltayhteys mantereelle. Vakituista väestöä on 376 henkilöä, mutta osa-aika- ja loma-asukkaiden määrä on lähes kymmenkertainen. Saarella on vahva yhteisöllisyys. **HANS ÖHBERG**

Kuva: Emsalö Allmogeförening

J.L.Runeberg- risteily maanantaina 15.7.2024 Porvoo - Helsinki

Tule mukaan Emäsalon Kyläyhdistyksen risteilylle. Lähtö Porvoosta klo 16.00, Helsinkiin saavutaan 19.40. Bussi Porvooseen poimii matkustajat Emäsalontien varrelta. Helsingistä Emäsaloon tullaan samalla bussilla. Hinta alustavasti 67,00 € / osallistuja. Ilmoittautumisohjeet ja lisätietoja emsalo.fi/ajankohtaista- sivulla tai Emsalö- Facebook.

Vaarlahden puhelinkoppi, ensimmäinen Suomen maaseudulla

Emäsalo on maaseudun puhelinliikenteen uranuurtaja. Ainakin mitä yleisöpuhelimiin tulee. Tähne saatiin koko Suomen ihan ensimmäinen maaseudun puhelinkoppi. Sen loppu oli kyllä vähän karu.

Emäsalo kuuluu niihin seutuuihin Suomenlahden rannikolla, josta 1900-luvun alusta lähtien monet porvoolliset ja helsinkiläiset vuokrasivat loma-asunnon tai ostivat tontin, jolle rakensivat oman vapaa-ajan asunnon. Tämä koskee myös Vaarlahden kylää saaren eteläpäässä. Tähne sijoitettiin 1960-luvun loppupuolella puhelinkioski, joka todellakin oli ihan ensimmäinen maaseudulla koko Suomen maassa.

Kesämökkien rakentaminen pääsi oikein vauhtiin, kun Emäsalo oli saanut 1951 lauttayhteyden. Mokeissa asui satoja perheitä. Silloin oli jo tavallista, että kesäasukkaila oli puhelin kaupunkiasunnossa. Tämän vuoksi tarve soittaa maalta kaupunkiin sen kuin lisääntyi. Tästä taas aiheutui vakituisesti asuviin kasvava paine tarjota puhelinpalveluja yhä useammalle. Vielä 1940-50-luvulla puhelut oli tilattava paikallisen puhelinkeskuksen kautta, minkä jälkeen sai odottaa - jopa tunteja - että puhelu saatiin kytketyksi.

Emäsalon puhelinkeskus lopetettiin 1958, kun puhelinliikenne automatisoitiin. Silloin puheluiden odotusajat lyhenivät, mutta siitä huolimatta vakituisesti asuvien luona jonot vain kasvoivat. Se taas vaikutti heidän mahdollisuuksiinsa hoitaa omia tavallisia toimiaan, koska jonkun piti olla kotosalla ottamassa soittajia vastaan. Eikä joka talossa ollut mummaa tai vaaria siitä huolehtimassa.

Foto: Viisykkonen

Kun pääjohtaja antoi periksi

Tämän pani merkille Porvoon entinen kaupungininsinööri **Georg Christiernin**. Hänellä oli eläkeläisenä kesäasunto Vaarlahdessa, ja hän sai vuosien varrella seurata, millaista vaivaa puhelinta tarvitsevat paikallisille aiheuttivat. Hän oli toiminnan mies, ja otti yhteyden silloiseen Posti- ja Lennätinhallitukseen. Hän matkasi Helsinkiin keskustelemaan pääjohtajan kanssa. Hän selvitti asian omalla asiallisella tavallaan, mutta sai vastaukseksi, että puhelinkioski Emäsaloon oli mahdoton toteuttaa.

- Siis kuinka niin mahdotonta? hän ihmetteli.

- Koska puhelinkioskia ei ole koskaan Suomessa sijoitettu kaupungin tai taajaman ulkopuolelle.

Christiernin ei tähän tyytynyt. Hän selvitti asiaa edelleen ja argumentoi niin tehokkaasti, että pääjohtajan oli vähin erin annettava periksi.

Tämän seurauksena pari Porvoon telelaitoksen miestä ilmaantui eräänä kauniina päivänä valamaan puhelinkopin jalustaa sileälle kallion nyppylälle muutaman sadan metrin päähän maantiestä sivutien varteen, josta sittemmin tuli Hamnkilintie. Vähän myöhemmin siihen pystytettiin hieno puhelinkoppi, joka usean vuoden ajan palveli lähiasukkaiden lisäksi myös muiden Emäsalon neljän kylän asukkaita, Hakasalo mukaan lukien.

Puhelinkoppi seisoi tällä hiukan sivussa olevalla paikallaan useita vuosia, mutta siirrettiin sittemmin Vaarlahden laivalaiturin lähelle. Siellä sitä käytettiin ahkerasti, kunnes puhelinlinjoja eri vaiheissa lisättiin niin, että yhä useampi saattoi hankkia oman puhelimen. Puhelinkoppi joutui myös vahingon- teon kohteeksi, kun vandaalit rikkoivat sen laitteistoa päästäkseen käsiksi sen ke- räämiin lantteihin.

Eteläisen Emäsalon puhelin- kioski oli aikanaan ainoa maaseudun puhelinkioski. Tietävästi kesti joitakin vuosia ennen kuin seuraava saatiin taajaman ulkopuolel- le, luultavasti jossakin Poh- jois-Suomessa.

Uuden vuosituhannen myötä kännykät tulivat sitten lähes jokaisen käteen. Nuorelle polvelle tarinat kiinteistä puhelimista ja puhelinkopeista ovat kummallisia, ja monen on vaikea edes ymmärtää tai peräti uskoa sellaisiin. **BERTEL ROSENSTRÖM, suomennos TAPANI MANSIKKALA**

Valokuitu on elintärkeä monelle saariston asukkaalle

LPOnet rakensi 2013 Emäsaloon kattavan optisen kuituverkon, johon kaikki saaren kiinteistöt ja mökit voidaan liittää. LPOnet toimii operaattorina. Luotettava valokuituyhteys tuo näin elinvoimaa harvaan asutuille saaristoalueille. Toimintavarma, kaapeliin perustuva internetyhteys toimii häiriöttä myös haastavissa sääolosuhteissa. Nopea yhteys on ihanteellinen esimerkiksi etätyötä tekeville, mikä tekee mahdolliseksi jatkaa mökkikautta pidempään.

Nopea verkko houkuttelee vapaa-ajan asunnolle varmasti myös perheen nuorisoa. Verkkopalvelut on mahdollista sulkea talvikaudeksi, jolloin säästää kk-maksuisia. LPOnetin valokuituliittymään saa nopean verkon lisäksi kaapelitelevisiosta, jolla näkee paljon maksuttomia tv-kanavia ja kotiin voi tilata, vaikka Ruotsin tv-kanavat. Kun kodissa on kaapeli-tv voi nauttia häiriöttömästä kuvanlaadusta myös syysmyrskyillä eikä enää tarvitse huolehtia tv-antennista katolla.

Lisätietoa hinnoista ja palveluista löydät verkkosivuiltamme www.lponet.fi. Sivujen kautta voit myös tilata

liittymän. Voit myös ottaa yhteyttä asiakaspalveluumme, tel. 019 05 8400 tai asiakaspalvelu@lponet.fi.

Teksti: LpoNet

LPOnetin missio on tehdä Itä-Uudestamaasta paras digitaalisen alue asua ja yrittää. Vuonna 1931 perustettu LPOnet on moderni asiakasomisteinen digipalveluosuuskunta, joka itäuusmaalaisena yhtiönä panostaa vahvasti alueen valokuituverkkoihin, laajakaista-, internet-, TV- ja IT-palveluihin sekä paikalliseen asiakaspalveluun. Arvojen mukaisesti LPOnet toimii luotettavasti, paikallisesti parhaiten palvellun, omistajilleen ja muille asiakkailleen lisäarvoa tuottaen - nyt ja etenkin tulevaisuudessa.

Meriniemen patriarkka

Zacharias Sundström on Suomen tunnetuimpia lakimiehiä, vaikka on suurelle yleisölle vähemmän tuttu kuin ne jutut, joita hän on ajanut. Tiesitkö, kuka pelasti Uudenkaupungin autotehtaan GM:n kynsistä? En minäkään. Emäsalon Havsudden on aina ollut elämäni tärkein paikka, hän kertoo muistelmissaan. Hän pyysi HBL:n maineikasta toimittajaa, Staffan Bruunia, niiden kirjoittajaksi. Teoksen nimeksi tuli ”Suomen kallein asianajaja”, ruotsiksi ”Finlands dyraste advokat”, ja se julkaistiin tammikuussa 2024 (WSOY).

Aluksi: Minä, Tapani Mansikkala, olen yksi kirjan päähenkilön lukuisista pikkuserkuista. Meitä on täällä Lounaisen Emäsalon maisemissa kesäisin enemmän kuin tiedän laskea. Nykyään hän on suvun miehistä vanhin, istuu Havsuddenin Ison Talon patriarkkana, ellei ole viinitilallaan Etelä-Afrikassa. Nämä Emäsalon maisemat ovat hänen elämänsä kiinnekohta, hän kertoo. Täällä hän on viettänyt kaikki kesänsä lapsuudesta lähtien, palasi matkavuosinaan kaukomailta lataamaan akkuja. Asuikin täällä vakituisesti perheensä kanssa monta vuotta.

Meille suomenkielisille hän oli lapsuuden kaverina Sakki, ja se Havsudden, josta kirja kertoo, on meille Meriniemi. Hänen kanssaan pelattiin pienessä Horisontta-mökissä Fuskua ja Sikaa, ja minä pienimpänä tietysti aina hävisin. Horisontta oli nimensä mukainen maisemamökki, nökötti korkealla kalliolla ison Vidavy-talon vieressä, jossa asusti vaihtuvia kesäasukkaita.

Hän harrasti melomista, teki kanoottinsakin välillä ihan itse. Siinä oli vanerin sijaan vihreä kangaspäällys. Sodan jälkeistä tarvikepulaa? Varttuneempana Zacki (kirjassa käytetty nimi) oli menestyvä urheilija, vaikka jäi melontakisoissa usein harmikseen toiseksi, kirjassa kerrotaan. Armeijansa hän kävi Oulussa, jossa oppi sissitaitoja. Näitä en osannut kuvitellaakaan, tai että hän harrasti lentämistä ja omisti lentokoneen. Joten se olikin hän, joka pörräsi vesitasolla Havsuddenin Pyykkirantaan. Hänen menestyksestään asianajajana luin satunnaisesti lehdistä.

Jotkut otsikot olivat isoja myyntilööppejä, jotka liittyivät usein julkkisiin. Zacki vinoilee kirjassa, että häntä jahdattiin silloin mediassa kuin Englannin futisliigan valmentajia nykyään.

Muistelmat ovat hyvin mielenkiintoiset. Siis todella. Niistä saisi vaikka tosipohjaisia tv-sarjoja, ensin Afrikan kehittyvistä maista, missä Zacki toimi mm. YK-hankkeis-

sa laatimassa uusia lakeja. Kommelluksia riittää. Ja sitten yritysten välisistä kamppailuista neuvotteluhuoneissa ja lakituvissa. Niistä on kirjassa aivan liikaa huumia vaiheita tähän kertoa.

En aavistanutkaan, että ison ja pienemmänkin bisneksen hoitamisessa osaava ja oivaltava lakimies taitaa olla toimitusjohtajasta vähintään seuraava. Zackilla on muutama mehevä esimerkki siitä, miten totaalisesti menee pieleen, kun neuvotteluihin pääsee mukaan arvovaltaisen lakifirman osaamaton ”neuvonantaja”, ja valmiiksi sovittu kauppa, fuusio, ym. kaatuu siihen paikkaan.

Mutta sitäkin enemmän tapauksia, joissa homma hoituu toimeksiantajalle parhain päin, vaikka alku tai välivaihe on ollut hyvinkin haasteellinen. Hänen tärkein neuvonsa onkin: Se yleensä voittaa jutun, joka valmistautuu parhaiten. Siihen hän sitten panostikin. Se oli se, joka maksoi.

Zackin menestyksen salsuuksia on, taas kirjan mukaan, ainakin kaksi: Hänellä on lähes valokuvamuisti mikä monipolvisten lakijuttujen parissa taitaa olla korvaamaton etu.

Ja se toinen, että hän hoksasi juuri oikeaan aikaan perustaa Nordiw Law lakiasiantomiston Brysseliin, v. 1971. Suomi oli vielä vaiheessa ennen liittymistä Euroopan unioniin. Mutta se oli aikaa, kun organisaatioiden ja muiden lainsäädännön sopeuttaminen toisiinsa, ja tämän yhteispelin ymmärtäminen, oli avain laajentuvaan kansainväliseen kanssakäymiseen. Sitä ennen hän, merikapteenin poika, oli jo ehtinyt perehtyä Britanniassa merijuridiikkaan.

Kuva: Bebbe Nyberg

Nordic Law konttoreita perustettiin useaan muuhunkin maahan. Mistä taas aiheutui yllätyksiä. Täysin yli ymmärryksen asia meni Suomen verottajalta. Verottaja ei voinut sulattaa, että samaa juttua käytiin Nordic Lawn eri maiden konttoreiden kautta, jonne verojakin sitten maksettiin, ja vain osaksi Suomeen. Lopulta hallinto-oikeus vapautti hänet veronkierron syytteestä. Myöhemmin Zacki tuomittiin toisessa verojutussa, kun veroilmoitusta ei ollut lähetetty ajoissa. Minkä vuoksi hänet erotettiin Suomen Asianajajien liitosta. Siitä samasta, johon hänet oli aikanaan kutsuttu, koska hänellä ei ollut muodollista asianajan tutkintoa Suomesta.

Maallikolla riittää ymmärtämistä sillä olihan hän kaksinkertainen lakitieteen tohtori, Helsingistä ja Joensuusta. Ja kelvanut professoriksi Turkuun, Helsinkiin, Tukholmaan pariinkin otteeseen, Addis Abebaan, Stellenboschiin. Dosentuuereista puhumattakaan. Meriittilista on pitkä.

Meriniemen Isossa Talossa on aikojen saatossa käynyt monenlaista vierasta. Se on koko suvulle ja Zackille tärkeä paikka. Siellä on meidän kaikkien juuret. Siellä on hiottu isoja oikeusjuttuja ja väännetty lakejakin ryhmätöinä. Eräs Nordic Lawn palvelukseen päässyt jenkki aiheutti harmaita hiuksia, Zacki kirjassaan kertoo. Hän kimmastui niin, että lukitsi tämän talon näköalatorniin, kunnes kelvollista tekstiä tulisi. Mutta kaveri kiipesikin ikkunasta katolle, sieltä alas ja katosi kylille. Sittemmin selvisi, että hän oli löytänyt Vaarlahdesta naisseuraa.

TAPANI MANSIKKALA

Kun Emäsalo puhelinyhteyden sai

Borgå socken genom tiderna Del II, Göran Selen, ote, siv. 375 alkaen. .

Puhelinyhteyden saaminen saaristoon aiheutti erityisiä ongelmia koska puhelinlangat piti vetää osittain veden ylitse. Emäsalossa oli 1890- luvun lopulla yksi puhelinlinja, jonka Venäjän armeija oli vetänyt, ja jota Emäsalon asukkaatkin saattoivat käyttää. Yksi puhelinlaite oli sijoitettu Orrbyn Lill-Orrasiin ja toinen kalastaja Lindbergille Edesvikenissä. 1900- luvun alussa kruunun laitteet siirrettiin Vaarlahden niemelle, jossa laivasto kesäisin ma-

jaili. Mutta silloin sai lehtori Nyberg Meriniemellä liittää yksityisen puhelimen kruunun linjaan.

Vanhassa venäläisten linjassa oli vuonna 1920 kolme puhelinta, ja silloin Porvoon puhelinlaitos rakensi puhelinkeskuksen Emäsaloon, vaikka aluksi ei toivottavaa määrää puhelimia vielä ollutkaan. Mutta vähin erin ilmeinen epäluuloisuus puhelinta kohtaan katosi ja liittymien määrä lisääntyi.

Suomennos TAPANI MANSIKKALA

Knutsin tila - yksi Emäsalon vanhimmista

Knutsin tila oli vuosina 1640-1645 kirjattu Torsten Stålhandsken verovapaaksi rälssitilaksi. Tilaa asui Matts Knutsson. Hänen isänsä oli ilmeisesti nimeltään Knut, mutta selvittämättä on jäänyt, onko tila saanut nimensä tämän mukaan. Bertel Rosenström selvittelee historiallisen tilan vaiheita.

Tilan päärakennus on rakennettu 1765-70. Tila oli 1930-luvulla, ja totta kai myös nykyään, Emäsalon ainoa vanhaan tapaan pihapiiriin rakennettu. Jotkin taloista ovat ajan myötä toki joutuneet antamaan periksi ajan hampaalle.

Tila on 1750-luvulla kirjattu Boen kartanon verotilaksi. Knutsin ”disponentti” oli silloin **Eric Mattson**, seurakunnan pääkirjassa vv. 1754-70 nimessä oli yksi h-kirjain enemmän, **Erich Mattson**.

Hän oli 1754 iältään 82-vuotias, eli oli syntynyt 1672. Hän kuoli 13.6.1758. Hänen vaimonsa Hebla Simonsdotter oli myös syntynyt 1672 ja kuoli 1766.

Seuraava tupalainen oli heidän poikansa **Matts Ersson** s.1704 tai 1705, kuollut 11.1.1767. Vaimonsa Lena Larsdotter 1705-11.12.1772. Sitten heidän poikansa **Matts Mattson** s. 1735, joka kuoli vähän ennen äitiään, 28.11.1772. (Kirkon pääkirjassa hänet on kirjattu ”ilman nenää”.) Hän oli naimisissa Lena Mattsdotterin kanssa, 1740-24.1.1800.

Matts Mattsonin kuollessa 1772 tila oli kirjattu kuuluvaksi Boen kartanoon. Hänen kuolemansa jälkeen vuokratilajelijäksi on kirjattu **Mats Ersson Knuts**, syntynyt 1741, muuttanut Yli-Vekkosken Kestikievarilta, k. 4.2.1817.

Näyttää siltä, että tilan perivät kuitenkin Matts Mattsonin jälkeen hänen kolme sisartaan tai heidän aviomiehensä, koska 3.5.1773 tilan myivät tyttärien Maria (”heikko ja osaamaton”), Karin ja Annika Mansdotterin miehet, talonpojat Jöran Adamsson, Simon Olofsson ja Erik Gustafsson.

Aatelinen ostaa verotusoikeutta

Ostaja oli ”assessori ja hyväsyntyinen Henrik Adlercreutz” Boen kartanosta. Tilalla asuvaksi kirjattiin tällaisessa tapauksessa itse omistavia talonpoikia verotalonpoikien tapaan, ja he ovat joskus saaneet kirjauksen rälssitalonpoika. Verotalonpoika maksoi veronsa valtiolle, kruunulle, kun taas rälssitalonpoika maksoi sille rälssille, verovapautetulle aateliselle, jolle kruunu oli verotusoikeuden luovuttanut. Kun **Henrik Adlercreutz** merkitään ostajaksi niin selvästikin hän ostaa verotusoikeutta.

Matts Ersson Knuts luovutti tilansa 25. syyskuuta 1804 pojalleen **Matts Mattssonille** (1768-7.3.1836). Hänen vaimonsa oli Maja Lisa Gustafsdotter Hinthaaran Krogarsista (25.5.1779-23.4.1846). Matts Mattsson jätti tilan pojalleen Gustaf Mattssonille (25.12.1805-16.6.1866),

vaimonsa oli Maria Mattsdotter Anttilan Smedsistä (31.8.1810-17.2.1881). He vero-ostivat Knutsin 6. huhtikuuta 1836 Boen kartanolta, jonka omistaja oli tuolloin ”hovineuvos ja ritari” Adlercreutz. Sen jälkeen he maksoivat veronsa valtiolle.

Tilan jakaminen

Tila oli jaettu (ennen 1754) mahdollisesti kahden lanko-

Kuva: Bebbe Nyberg

miehen kesken tiloihin Knuts 1:0 ja Knuts 2:0 Orras ja Nybondas. Nybondasin osti 1800-luvun jälkipuoliskolla **Erik Johan Mattsson Lisus**, jonka pojantytär lahjoitti päärakennuksen Emäsalon kappeliyhdistykselle, ja siitä muodostettiin 1955 Emäsalon kappeli.

Gustafilla ja Marialla oli poika **Gustaf Adolf Gustafsson** (20.3.1842- 4.4.1913), vaimonsa oli Anna Sofia Wiksten Sillvikin Jonsista (20.11.1843-2.10.1914). Heillä ei ollut lapsia (ainokaisen kuoltua parin päivän vanhana).

Gustaf Adolf Gustafssonilla oli kaksi veljeä, **Isak** ja **Karl Magnus**, sekä sisar, **Edla Sofia**, jonka aviomies oli (laiva-) ja rakennusmestari Johan Emanuelsson Vaarladden Warmansista. Edla jäi leskeksi 1905. Hän oli lapseton ja häntä kutsuttiin Edla-fasteriksi. Isak eli koko ikänsä kotitilalla naimattomana ja kuoli hänkin 1905. Karl Magnus sai maapalan tilan mailta, jonne hän rakensi oman asumuksen. Gustaf Adolf sairastui 1911 jonkinlaiseen masennukseen, ja halusi myydä Knutsin tilan ja muuttaa Porvooseen (lähemmäksi Näsin mäkeä, jonne kummiskin päätyisi.)

Koska oli ilmeistä, että tila oli päätymässä suomenkielisille, päätti lyseonlehtori **Berndt Axel Nyberg** ja vaimonsa **Aina Sofia**, syntyjään Topelius, ostaa sen. Nyberg oli jo vuosisadan vaihteesta lähtien omistanut Vaarladdessa Utholmenin (jota kutsuttiin nimellä Havsudden/Meriniemi). Nybergien aikana Knuts oli vuokrattu Alexander Dahlinille.

Gustaf Adolfin kuoltua 1913 hänen veljensä (Karl)

Magnus Gustafsson osti tilan takaisin Nybergiltä, joka kuitenkin piti suuren osan tilan metsistä. Magnus Gustafsson oli syntynyt 14.12.1848 ja hänen vaimonsa Adolfina s. Weckström 19.6.1855. Adolfina kuoli 28.3.1926 ja Magnus 2.3.1936.

Magnus Gustafsson luovutti tilan 9. kesäkuuta 1924 nuorimmalle pojalleen, **Arne Leander Gustafssonille**, 15.1.1894-22.3.1947. Hän avioitui 1926 Berta Maria Sofia Johanssonin kanssa (1902–1991). Tänä päivänä tilan asujat ovat Arnen lapsenlapsi, **Jan-Erik Kindstedt** vaimonsa **Margaretan** kanssa.

Musikaalista väkeä

Knutsin väki oli, ja on edelleen, musikaalisia. Jo Gustaf Mattsson oli viulusti samoin kuin poikansa Gustaf Adolf, Isak ja Magnus. Myös Matts Mattsson oli ollut soittoniekka. ”Jo Mats Matsson Knuts, joka eli 1800-luvun alussa, tunnettiin mainiona musikanttina”, voidaan lukea Anders Allardtsin teoksesta Borgå sockens historia, del III, siv. 285 alkaen. Ja edelleen: ”Monet hänen jäl-

keläisistään olivat enemmän tai vähemmän taitavia viulunsoittajia.

Erityisesti näin oli Gustav Adolf Gustavsson (Knus’ Gus-Adolt) kysytty [pitää varmaankin olla Gust-Adolt]. Hän oli taitava viulusti, ja lisäksi komea ja kaunis mies, ja myös loistava leikinlaskija. Lukuisia olivat ne häät, joissa hän soitti jonkun veljensä taikka jonkun muun Emäsalon musikantin kanssa. Hän hallitsi myös klarinetin soittoa.

Edellä olevat tiedot on koottu isäni Holger Rosenströmin artikkelista Knuts hemman i Varlax – Stålhandskes frälse på 1600-talet, jonka Helmer J. Wahlroos julkaisi Borgåbladetissa 11.7. ja 13.7.1929. Kun HWJ antoi saman artikkelin julkaisuun Hembygdsminnen 1930 oli se saanut otsiko Stor-Knuts i Varlax, syytä en ole tullut koskaan kysyneeksi isältäni.

On syytä havaïta, että en ole itse hakenut näitä tietoja alkuperäislähteistä kuten kirkonkirjoista, henkikirjoista taikka maakirjoista. Olen vain toistanut mitä olen löytänyt kirjattuna eri tahoilla. Esimerkiksi tässä on omia arvioitani kuten esimerkiksi miten kolme lankomiestä myivät tilan 1770-luvulla.

BERTEL ROSENSTRÖM, suomennos TAPANI MANSIKKALA

Lapset saivat ikioman tilan Midgårdissa

Midgårdin yläkerran nuorisotila on avannut ovensa. Lapset ja aikuiset tapaavat täällä muutaman kerran kuukaudessa.

Muutaman hiljaisen vuoden jälkeen Emsalö Allmogeförening on aktivoitunut. Yhdessä lasten kanssa jotkut aktiiviset jäsenet ovat suunnitelleet ja kunnostaneet nuorisotilan Midgårdissa. **Karl-Anton Lönnroth** on yksi hankkeen kantavista voimista. Hän asuu Rönnbacca-talossa eli vanhassa puhelinkeskuksen rakennuksessa, eikä perhe tuntenut ketään muuttaessaan saarelle vuonna 2016. Yhdessä Ninja Ådahlin kanssa Kalle on satsannut lapsille ja nuorille suunnattuun toimintaan, jotta he löytäisivät yhdistyksen.

- Silloin järjestettiin joitakin tapahtumia, mutta ei mitään yksinomaan lapsille suunnattua.

Kuvassa vasemmalta: Karl-Anton Lönnroth, Enna Lönnroth, Tindra Rönholm, Minea Hokka, Saga Ådahl, Madicken Rönholm

Unkkan kannustaa yhteisöllisyyteen ja tuo sekä lapset että vanhemmat yhteen

Huone pitkien portaiden päässä on aina houkutelullut lapsia Midgårdin juhlien aikana. Niinpä yhdistys päätti viime syksynä hakea rahoitusta ja kunnostaa käyttämättömän tietokonehuoneen. Ensin huone tyhjennettiin vanhoista tavaroista, minkä jälkeen kellastunut paneelointi sai uuden raikkaan sävyn, ikkunoihin sopivat verhot, mukavan sohvan ja ison pöydän, jonka äärelle koontua.

Julkaisija: Emäsalon Kyläyhdistys ry. Toimitus ja layout: Bebbe Nyberg ja Tapani Mansikkala.

Taitto: Jari Nenonen Painatus: Skandinavia Offset Oy

Lapset ovat olleet mukana päättämässä kalusteista ja varusteista.

- Halusimme ehdottomasti sohvan ja television, Saga Ådahl sanoo, ja Tindra Rönholm on samaa mieltä. Enna Lönnroth on erityisen tyytyväinen sienitynyyn. He hakivat avustusta pöytätennispöytänsä Silmu-kylien kautta.

Kerhossa on järjestetty erilaisia teemailtoja, kuten halloween-juhla, elokuvailta ja pizzailta, ja kesäisin yhdistys järjestää myös ulkoilua, kuten pallokerhotoimintaa. **JOSEFINE JANHONEN**

**LÄMPIMÄT KIITOKSET
PER SPAKIN SÄÄTIÖLLE,
JOKA ON MAHDOLLISTANUT
EMÄSALO LEHDEN JULKAISEMISEN**